2026/1153

26.5.2026.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2026/1153

(2026. gada 22. maijs)

par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Albānijas bruņotos spēkus

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 41. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 ([1]) izveido Eiropas Miera mehānismu (EMM), ar ko dalībvalstis finansē Savienības darbības, kuras tiek veiktas kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) ietvaros, lai saskaņā ar Līguma 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Jo īpaši, ievērojot Lēmuma (KĀDP) 2021/509 1. panta 2. punktu, EMM ir jāizmanto, lai finansētu palīdzības pasākumus, piemēram, darbības nolūkā stiprināt tādas trešo valstu un reģionālo un starptautisko organizāciju spējas, kas saistītas ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

(2) Savienība ir apņēmusies uzturēt ciešas attiecības, lai atbalstītu spēcīgu, neatkarīgu un pārtikušu Albāniju, pamatojoties uz Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu, kas tika parakstīts 2006. gadā un stājās spēkā 2009. gadā, un pievienošanās sarunām ar Albāniju, kuras tika sāktas 2022. gadā.

(3) Savienība atzinīgi vērtē Albānijas stabilos rezultātus saistībā ar pilnīgu pieskaņošanos KĀDP un atzīst Albānijas ieguldījumu Savienības kopējā drošības un aizsardzības politikā (KDAP), tostarp tās lielāku dalību KDAP misijās un operācijās un Savienības ātrās reaģēšanas spēkos ātrās izvēršanas spēju ietvaros.

(4) Savienība 2022. gada 21. martā apstiprināja Stratēģisko kompasu ar mērķi kļūt par spēcīgāku un spējīgāku drošības garantu, tostarp, plašāk izmantojot EMM, lai atbalstītu partneru militārās un aizsardzības spējas.

(5) ES un Rietumbalkānu samitā 2025. gada 17. decembrī pieņemtajā Briseles deklarācijā Savienības un tās dalībvalstu līderi, konsultējoties ar Rietumbalkānu līderiem, atkārtoti apstiprināja savu apņemšanos turpināt atbalstīt reģionu saskaņā ar EMM.

(6) Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos 2026. gada 30. janvārī saņēma Albānijas lūgumu Savienībai palīdzēt Albānijas bruņotajiem spēkiem uzlabot to operatīvo efektivitāti.

(7) Palīdzības pasākumi ir jāīsteno, ņemot vērā Lēmumā (KĀDP) 2021/509 noteiktos principus un prasības, jo īpaši atbilstību Padomes Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP ([2]), un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(8) Padome atkārtoti apstiprina apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Izveide, mērķi, darbības joma un ilgums

1. Ar šo tiek izveidots palīdzības pasākums par labu Albānijai ("saņēmējs"), kas finansējams saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu (EMM) ("palīdzības pasākums").

2. Palīdzības pasākuma mērķi ir šādi:

a) stiprināt Savienības un Albānijas sadarbību drošības un aizsardzības jomā;

b) palīdzēt stiprināt Albānijas bruņoto spēku drošības un aizsardzības spējas, lai uzlabotu valsts drošību un noturību un tādējādi labāk aizsargātu civiliedzīvotājus krīzes un ārkārtas situācijās;

c) stiprināt Albānijas potenciālu piedalīties Savienības kopējās drošības un aizsardzības politikas misijās un operācijās un ātrās izvēršanas spēju satvarā.

3. Lai sasniegtu 2. punktā noteiktos mērķus, palīdzības pasākums finansē šādus ekipējuma veidus, kas nav paredzēti nāvējoša spēka pielietošanai:

a) taktiskie transportlīdzekļi;

b) autoceltnis;

c) kravas automobiļu un piekabju sistēmas;

d) bagarētājiekrāvēji;

e) inženiertehniskie transportlīdzekļi; un

f) viegli bruņoti daudzfunkcionāli transportlīdzekļi.

Palīdzības pasākums finansē arī saistītās piegādes un pakalpojumus, tostarp vajadzības gadījumā tehnisko, operatīvo un apkopes apmācību.

4. Palīdzības pasākuma ilgums ir 36 mēneši no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

2. pants

Finanšu noteikumi

1. Finanšu atsauces summa, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu saistīto izdevumu segšanai, ir 21 000 000 EUR.

2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

3. pants

Vienošanās ar saņēmēju

1. Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (“Augstais pārstāvis”) panāk nepieciešamās vienošanās ar saņēmēju, lai nodrošinātu, ka tas kā nosacījumu atbalsta sniegšanai saskaņā ar palīdzības pasākumu ievēro šajā lēmumā noteiktās prasības un nosacījumus.

2. Šā panta 1. punktā minētās vienošanās ietver noteikumus, kas saņēmējam uzliek pienākumu nodrošināt, ka:

a) saskaņā ar palīdzības pasākumu atbalstītās Albānijas bruņoto spēku vienības ievēro attiecīgās starptautiskās tiesības, jo īpaši starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;

b) jebkuri saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi un efektīvi izmantoti nolūkos, kādiem tie tika sniegi;

c) jebkuri saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu to lietojamību un funkcionālu pieejamību visā to dzīves ciklā;

d) nekādi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi netiek nozaudēti vai nodoti tādām personām vai vienībām, ko neparedz minētās vienošanās.

3. Šā panta 1. punktā minētās vienošanās ietver noteikumus par saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtā atbalsta apturēšanu un izbeigšanu gadījumā, ja tiek konstatēts, ka saņēmējs nepilda 2. punktā noteiktos pienākumus.

4. pants

Īstenošana

1. Augstais pārstāvis ir atbildīgs par šā lēmuma īstenošanas nodrošināšanu saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi, un atbilstoši integrētajai metodiskajai sistēmai, kas izveidota, lai novērtētu un identificētu nepieciešamos pasākumus un kontroles attiecībā uz palīdzības pasākumiem EMM ietvaros.

2. Šā lēmuma 1. panta 3. punktā minētās darbības īsteno *Agenzia Industrie Difesa*.

5. pants

Pārraudzība, kontrole un izvērtēšana

1. Augstais pārstāvis pārrauga, kā saņēmējs ievēro 3. pantā izklāstītos pienākumus. Minēto pārraudzību izmanto tam, lai nodrošinātu izpratni par 3. pantā izklāstīto pienākumu nepildīšanas kontekstu un riskiem un lai palīdzētu novērst šādu nepildīšanu, tostarp starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, ko izdarījušas saskaņā ar palīdzības pasākumu atbalstītās Albānijas bruņoto spēku vienības.

2. Ekipējuma un krājumu kontroli pēc to nosūtīšanas organizē šādi:

a) piegādes verifikācija – īpašumtiesību nodošanas brīdī galalietotājiem spēkiem ir jāparaksta EMM piegādes sertifikāti;

b) inventarizācijas ziņojumi – saņēmējam reizi gadā ir jāziņo par noteiktu priekšmetu inventarizāciju līdz brīdim, kad Politikas un drošības komiteja (PDK) šādu ziņošanu vairs neuzskata par nepieciešamu;

c) apmeklējumi uz vietas – saņēmējam pēc pieprasījuma ir jānodrošina Augstajam pārstāvim un EMM revidentiem piekļuve pārbaužu uz vietas un EMM revīziju veikšanai.

3. Pēc tam, kad palīdzības pasākums ir pabeigts, Augstais pārstāvis veic galīgo izvērtējumu, lai novērtētu, vai palīdzības pasākums ir palīdzējis sasniegt 1. panta 2. punktā noteiktos mērķus.

6. pant

Ziņošana

Īstenošanas laikposmā Augstais pārstāvis saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 63. pantu sniedz PDK pusgada ziņojumus par palīdzības pasākuma īstenošanu. Palīdzības pasākumu administrators regulāri informē ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidoto Mehānisma komiteju par ieņēmumu un izdevumu izpildi saskaņā ar minētā lēmuma 38. pantu, tostarp, sniedzot informāciju par iesaistītajiem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

7. pants

Apturēšana un izbeigšana

1. PDK saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 64. pantu var nolemt pilnībā vai daļēji apturēt palīdzības pasākuma īstenošanu.

2. PDK var ieteikt Padomei izbeigt palīdzības pasākumu.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2026. gada 22. maijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

M. DAMIANOS